

Latweefchu Alwises.

Ur augstas Geweschanas = Rummissiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 28. Zettortdeenâ IItâ Juhli 1829.

No S c h a u l e e m.

Ne wissai tabli no juhsu rohbescheem, mihli Kurfemneeki! I2 juhdsu no leelas Jelgawas, un puffsestu juhdsu no Jahnischkeem, kas gan jums wisseem jau fenn deenâs pasihstama weeta irraid zaur farweem leeleem tirgeem, fur wissu wairak sirgus pahrdohd; tē stahw Leischu aprinku-pilsehtina Schanki wahrda, kas us kahdeem 5000 zilwekem mahjas weetu dohd, kad wissus Echihdus, behrnus un sewwas lihds skaita. Wezzds laikds schi pilsehta peederreja pee leelas Pohlu walsts, un it ihpaschi wehl, lihds ar wifahm leelahm muischahm, kas schimmi aprinki peederr, Pohlu kehnam. Gefahkumâ schē tikkai masa fahdschite ar basnizinu masu bij; bet Pohlu kehnsch, gribbedams few labbus ammatuwihrus no Wahzsemmes apgahdatees, lai tam eeksch farwahm ihpaschahm waijadsihahm pee rohkas buhtu, usbuhweja scheitan ihpaschu Pabrikapilsehtu, fur farweem ammatneekem muhru nammu ar dahrsi un zittahm waijadsihahm par dahwanu dewe.

Tâ zehlahs muhsu Schaulē, un wehl taggadin weenâ eelâ, ko Pabriku eelu fauz, schee muhru nammi weens kâ ohtris, wissu weenahdi buhweti, stahw un redsami, jebfchu jaw leelâ puffē sagruuſchi un no zitteem tikkai weena patti seena wehl stahw, un zittas 3 seenas no kohka peebuhwetas. Wissi schee nammini, kas gan ehrnigi iskattahs, un par ko wissi fweſchi brihnojahs, stahw ar gehweli us eelas puffi, kas lihds werſti garra, taisna pehz schnohres, tâ ka arri wissas zittas eelas un irr brangi ar maseem amineem bruggeta, tâ, ka nekur labbaki neatraddisi. Gelas gallâ stahw un jauki rahdahs jaw no tablenes ittin baggati uſtaifihts zectuma nams no muhra, fur blehneem un wasankeem tahds glihts, jauks un

weffeligſ mittelſis, kas gan dauds taisneem un gohdigeem zilwekem passaulē newaid. Branga, leela kattohlu basniza, frustiski usbuhweta no muhra stahw us paschu tschetkantigu tirgus plazzi, kas sawu leelu augstu tohrni jaw us diwi juhdschm zelluwihram parahd, un kas us dihwainu wiſſi zehlfeses, jo ta 6000 tellus maksa.

Gan mihlais lassitais par to brihnoſees; bet tatschu tâ notizzis. Prohti schi basniza peederr pascham Leischu biskapam, kas schē nedsihwo, bet sawâ weetâ zittus preesterus turr. Weens no scheem, ko par Wikariuffu fauz, kad jau wezza basniza bij beigusees, un gribbeja gahstees, newarredams nekur naudu dabbuht preeksch jawnas basnizas, tad wiſſch luhdse sawu draudſi, pee ka 6000 fainneeki peederr, lai jelle dohdohd ikweens no scheem basnizai weenu tellu par dahwanu. Tas wahrds ahtri tappe peepildihts; bet kad nu wissu telli kohpâ bij, luhdse tas wehl, affal appakal nemt, un 4 gaddus audſinaht. It tas tâ notikke; un kad nu schee 6000 telli par brangeem wehrscheem bij palikkuschi, luhdse muhsu gudrais basnizas kungs, lai iffatrs sawu wehrſi arri wehl nobarro. Klauſiga gohdiga draudse ir to wehl darrija, Leischu semme maises semme! — Pee mums irr masa leeta wehrſi nobarroht; fursch labſirdigs deewabihjigs draudses lohzeelis ne buhs to darrijs ar mihlu prahtu basnizai par labbu? Bet schohs barroſus wehrſchus pahrdewe nu gudrais basnizas kungs, un tē gaddijahs deefgan leela nauda, tahdu baggatu brangu ehku uſtaifiht, ka Schaulēs Battolu basniza schodeen wehl ikweenam skattitajam par preeku, un muhsu pilsehtai ittin par gresnoschanu un gohdu us kalnu stahwedama no tablenes jaw rahdahs. Kad katru barrotu wehrſi tikkai 15 sudr. Rub. rehſine, fassaita patſ mihlais lassitais, zil naudas tē nahf? —

Kad nu tannâ 1794tâ gabbâ Pohlu Fehnina walstis tappe isnihzinata un isballita, un Leischi Femne no Kreeweem panemta; tad arridsan schi pilfehtha lihds ar wissahm muischahm kas pee ta peederreja, tam leekfungam Subbow tappe eefchinkohstis bet pehzak atkal atpirkta no Keisara, un par aprinka pilfehthu eezelta.

(Turplikam wairak.)

N o W a r f c h a w a s.

Muhsu flahumâ irr pehrnâjâ seemâ fawada leeta notiffufi. — Weenam Kungam, bahrgâ gaisâ us scheien brauzoht, nosalst us zellu futscheris. Ne warredams to stingru lihki usnemt sawâs kamnanâs, eefaschina winsch to paschu sneegu-gubbâ, lai wilki jeb zitti swehri to ne plohs' un tehre. Atpakkal braufdams, gribb winsch to lihki atkal isnemt un list gohdigi glabbaht. Ne ilgi tē bijis dohdahs winsch atkal us mahjahm. Pee ta gubba nahzis, iswand' winsch to paschu, bet ne atrohn wairs to tur eeliftu lihki. Pee frohga tappis, gribb winsch klau-schinah, woi kahds ne sunnoht par to pasuddu-schu. Istabâ eefahpis, — fo dabbun winsch skattih! — futscheris sehð sweiks un wessels pee krahsna. Kungu eeraugoht, lezz tas preezigi augscham un waiza, kapehz winsch winnu tik dsitti sneegu-gubbâ eerazzis, ka winsch tik ar leelahm mohkahm warrejis ahra' tapt un turpat tik tik fawu gallu ne dabbujis. Kungs isteiz winnam, kâ tas bijis, un nu slawe schis Deewu, ka winsch zaur to eerakschanu eefsch sneega itt kâ zaur brijnumu dsihwibu atkal atdabbujis.

— o —

Libkuma Priddis man kaskad stahstija tã:

„Muischas jachtneeks waffar, kad jau krehfla mettahs, eenahze mannâs mahjâs. Es winnu jautaju, fo wehl tik wehli meklejoht? Un winsch man atbildeja, effoht us zeeniga kunga pawehleschanu tam weenâs mahjâs bijis ja-ejahj, fo kungs jau fenn deenas ar mihligahm azzim us-luhfojoht. Zuhð sinnat Brohnsahð mahjâs,

fo arri Behdu=dangu nosauzam. — Ut, eebrehzahs manna fainneeze, laudis teiz, teem gohdigeem lautineem, kas tur puhlejahs, effam waffar naft atkal diwi jauni sirgi nosprahgusch. Tabba pehz jau esnu tur bijis, teize jachtneeks. Weens labð sirgð teem irr atkal weetã.

Ut muhsu schehligs zeenigð tehws, fauze manni behrni! Kâ winsch tahdu nelaimi tudal isklau-schina — — —

Nu, par to winnam irr usraugi, fazzija jachtneeks. — Un winsch lihds, fur — jalihds, fazzija behrni.

Nu, par to atfauzahs jachtneeks, irr winnam labba firds un papilnam pee rohkas. —

Lai Deews winnam to atlihdsina, fazzija manna seewa. Ja kahdi to peln, ka winnus schehlotu, tad schee lautini to peln. Za buhs to laima bijust!

Nu kâ tad? teize jachtneeks, ar leelu pateizibu, ar preeku-affarahm nehme tee to dahwanu pretti; un man jasakk wehl klaht, ne kâ bailigi un apkauneti, bet itt kâ buhtu winneem tas no teefas nahzees. Tee tik pat laimigi skattijahs, eefam es Kunga prahtu teem isteize, kâ ir pehz tam; un tad fazzija: gan effoht zerrejusch, ka Deews tohs neatstahschoht, jebschu teem gan ne buht wehl ne effoht prahtã nahzis tik ahtri atkal jaunu sirgu nopelniht. — Pa brijnumu schee lautini! Zeek reis man winnu mahjahm ja-jahj garram, teek arri firds manni speesch pee winneem ee-eet. Bet tomehr newarru lahgi noprast, fur schee tahdi sweschadi radduschees. Kâ gruhti schahs mahjas kopsch kahdeem gabdeem irr peemekletas. —

(Turplikam wairak.)

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Gohdibas, ta Patwalbineeka wissas Kreewu Walstis 10. 10. 10. tohp no Suhres pagasta teefas wissi tee, kam kahdad taisnas prassischanas pee to atlikfuschu mantu ta no mirruscha Suhres fainneeka Gudriuu Walta buhtu uesfaukti, diwu mehneschu starpã no schihs deenas at sawahm prassischanam pee schihs teefas peeteiktees peenahkamas parahdischanas peenest un tad to tahlatu spreedumu nogaidiht, ar to ihpaschu pamahzischanu,

fa ne weens pehz ta nolikta laika wairs dsirbehts, bet
tahbeem muhschiga fluffuzeeschana uslikta tiks.

Euhres pagasta teefa 15ta Juhni 1829. 3

(E. W.) + + + Jaunnaraj Jndrik, pagasta wez-
zakais.

(Nr. 40.) Fr. Grude, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
tohp no Krohna Behrmuischas pagasta teefas wiffi
parradubewei ta Krohna Pridriklustesmuishas
(Friedrichslust) fainneeka Sukku Kristapa, kas sawas
mahjas dehl truhkuma nodewis, aizinati, lai pee sau-
deschanas sawas teefas, lihds to 30tu Juhli schi gadda,
pee schihs teefas ar sawahm taisnahm prassichanahm
peeteizahs. To buhs wehra nemt!

Krohna Behrmuischas pagasta teefa tanni 4ta
Juhli 1829.

(E. W.) H. Szille, teefas peefehdetais.

(Nr. 386.) Müller, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
tohp no Behrgalles pagasta teefas wiffi tee, kam tais-
nas prassichanas pee ta Behrgalles fainneeka Geh-
linu Jehkaba, kas sawas mahjas atdewis, un par
kurra mantu pee truhkuma inventariuma un zittu par-
radu labba konkurse spreesta, scheinan aizinati un sa-
faukti, tai diwoju mehneschu starpä, prohti lihds 22tru
Augusta mehnescha deenu schi gadda, kas tas weeni-
gais un isflehgschanas termihns buhs, woi paschi, woi
zaur weefuekem, fur tahdi peenemmami, pee schihs
pagasta teefas peeteizahs, un tab sagaida, fo schi tee-
fa pehz likkumeem spreedihs. To buhs wehra nemt!

Ar Behrgalles pagasta teefas appakschrafstu un
sehgele islaists 22tra Juhni deena 1829. 2

(E. W.) + + + Bruera Jannis, pagasta wezzakais.

(Nr. 31.) Skrey, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
tohp no Jaunauzes pagasta teefas wiffi tee, kam tais-
nas prassichanas no tahs nomirruschas fainneezes
Behrtulaitu Sappes, ta nelaika Behrtulaitu Anscha
fainneezes, un no ta Swirpu fainneeka Janna, kuresch
pats parradu dehl sawas mahjas nodewis, un par
kurru mantu konkurse irr nospreesta, aizinati, fa tee
lihds 20tu Augusta schi gadda, ar sawahm taisnahm
prassichanahm pee schihs pagasta teefas peeteizahs,

pehz kurra laika ne weens ne taps wairs peenemts,
un tab sagaida, kas pehz likkumeem taps nospreests.

Jaunauzes pagasta teefa 20ta Juhni 1829. 2

(E. W.) + + + Behrtulait Jahne, pagasta wezzakais.
(Nr. 29.) F. F. Affermann, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
no Tahschu pagasta teefas islaists par sinnaschanu,
jo trihs fainneeki paschi sawas mahjas, bes ne it leela
truhkuma atdewuschi, prohti pee wahrdeem: Meschinuu
Geerts, Maggohuschu Jehkabs un Zibullu Wiltums
un ta mas atlikkusi manta taggad appaksch konkurse
speeduma stahm lihds 25tu Juhli mehnescha deenu
f. g. pehz wehra nemshchanu katram ar sawahm wai-
jadfibahm lihds peeminnetam laikam mekht.

Tahschu pagasta teefa 25ta Meija 1829. 1

+ + + Jaun Matschulka Mattihs, pagasta
wezzakais.

(Nr. 24.) R. George, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
scheit tohp usfaukti, wiffi tee, kam taisnas prassichana-
nas no teem Uggales fainneekem Wilderu Pehtera,
Grodmannu Andreija, Laides Mattihsa un Bruntschu
Janna, kas inventariuma truhkuma un nespehzi-
bas dehl, paschi sawas mahjas atdewuschi, un par kurru
mantahm konkurse nolikta, wiffwehlesi lihds 18tu Juhli
mehnescha deenu schinni gadda, pee schihs pagasta
teefas peeteiktes.

(E. W.) Pohge Didschis, pagasta wezzakais. 1

(Nr. 10.) Carl Freyberg, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
tohp no Bebrenehs pagasta teefas wiffi tee, kam kaha-
das taisnas parradu prassichanas pee ta Anzenischka
fainneeka Mahrtina Sehiana, kas sawas mahjas
dehl truhkuma no inventariuma un zittu parradu dehl
atdewis, un par kurru zaur schihs teefas speedunnu
konkursis nolikts, aizinati, lai pee saudeschanas sawas
teefas lihds 20tu Juhli schi 1829ta gadda ar sawahm
prassichanahm pee schihs teefas peeteizahs.

Bebrenehs pagasta teefa tai 18ta Meija 1829. 2

(E. W.) + + + Mattihs Brusdik, pagasta wezzakais.
(Nr. 63.) P. Mahn, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Scheinan tohp sinna dohta, fa ta teefas wibra sibme
no sudraba tam peefehdetajam no schahs pagasta tee-
fas Anscham Wirbulam, ar swahrteem un westi no

Stubbina muischas Hrbergi nosagta, tabehl iklatre
tohp usfaukis, scho sihmi nedf pirkt nedf pahrdoh, bet
scho sihmi, fo pee saweem raksteem un sihmeim tuhlith
warr pasiht, prett weenu sagaidamu pateilschanu schinni
teefa nodoht; ja ne, tad kad dabbuhs sinnaht ka tih-
scham flehpta, schi sinna wirsteefai par tahlaku no-
spreeschanu taps nodohta.

Webrenes pagasta teefa tal rotâ Meija 1829. 2
+++ Mattihs Bruschi, pagasta wezzakais.
(Nr. 64.) Mahn, pagasta teefas fribheris.

Kad tas zittahrtigs Uimahles pagasta teefas frib-
heris Johann Werner Bunnemann 13tâ Meija schi
gadda nomirris, tad wiffi, kam taisnas prassichanas
no wiinna masahm atliffuschahm mantahm buhtu, jeb
kas arri wehl winnam parrada paliffuschi, no schihs
pagasta teefas tohp usfaukti, tanni 13tâ Juhli schi
gadda to scheid sinnamu darriht.

Uimahles pagasta teefa 1mâ Juhni 1829. 1
+++ Johnta Jahnis, pagasta wezzakais.
(Nr. 2.) H. F. Schoerner, pagasta teefas fribheris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassicha-
nas no ta nomirruscha Wegges muischas fainneeka
Mhdinu Janna buhtu, tohp no Wegges pagasta tee-
fas scheidan usazinati, pee saudeschanas sawas teefas,
wiffwehlaki lihds 20tu Juhli f. g. scheid peeteiktes.

Wegges pagasta teefa tanni 20tâ Meija 1829. 1
(L. S. W.) +++ Wezwaggar Ewald, pagasta wez-
zakais.
(Nr. 18.) Ferd. Leyenberg, pagasta teefas fribheris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassichanas pee to
atliffuschu mantu ta nomirruscha Kalkuhnes fainneeka
Jahnenu Mikkela dohma turreht, tohp no Kalkuhnes
pagasta teefas scheidan usazinati, few wiffwehlaki
eeksch diwoju mehneschu starpa, prohti lihds 10tu Au-
gusta mehnescha schi gadda, pee schihs pagasta teefas
atsauktees, jo pehz nolikta loika ne weens wairs ne
taps peenemts. Kalkuhnes pagasta teefa tanni 15tâ
Juhni mehnescha deenâ 1829tâ gaddâ. 2

(L. S. W.) Dedel Kristap, pagasta wezzakais.
P. Brachmann, pagasta teefas fribheris.

Lee, kas tam, tanni 15tâ Juhni schi gadda, Leel-
auzes muischâ nomirruscham dahrsneckam Kahrl Mag-

nus, Frizza deklam, wehl parradi irr jamaksa, jeb
kam prassichanas no wiinna buhtu, scheid tohp usazi-
nati, lihds 27tu Juhli deenu schi gadda pee appaksch
rakstias pagasta teefas, sawas parradus aismakscht,
un sawas prassichanas parahdiht.

Leelauzes pagasta teefa 22tâ Juhni 1829.
+++ Marte Mikkell, pagasta wezzakais.
Kuh, pagasta teefas fribheris.

Weenam Wezgos Plattohnes' puischam, ar uswahrdn
Swirbul Janne, kusch jau daschu reis pee schahs teefas
par sahdsibahm apstrahpehts kluis — irraid weena mu-
sikanta Klarrette atnemta un schè eeksch glabbaschanas
likta. Tas, kam schi Klarrette — warrbuht — pee-
derretu, tohp zaur scho pasluddinaschanu aizinahs,
few ar teem peenahkamahm apleezinaschanahm, eeksch
to starpu no 6 neddelehm, pee schahs teefas melde-
tees, — un sawu mantu, prett aismakschaschanu taps
driffkuma naudas sanemt; zittadi ta teikta Klarrette tai
pagasta lahdei par labbu tiks pahrdoh.

Reschunmuischas pagasta teefa 18tâ Juhni 1829. 2
+++ Kugrain Dahwis, pagasta wezzakais.
(Nr. 75.) Janischewsky, pagasta teefas fribheris.

No Wegges pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kah-
das taisnas parradu prassichanas no ta Wegges
muischas fainneeka Schnickeru Frizza buhtu, kas sa-
was mahjas inventariuma un zittu parradu dehl ab-
dewis, un par kurra mantu konkurse spreessta, usazi-
nati, pee saudeschanas sawas teefas, wiffwehlaki lihds
20tu Juhli f. g. scheid peeteiktes.

Wegges pagasta teefa tanni 20tâ Meija 1829.
(L. S. W.) +++ Wezwaggar Ewald, pagasta wez-
zakais.
(Nr. 19.) Ferd. Leyenberg, pagasta teefas frib-
heris.

Pehz Kulschas pagasta teefas spreedumu tohp wiffi
parradu bewei to Kulschas fainneeku Kurkalmu Man-
ga un Welselu Otta, kas sawas mahjas nespehziab
dehl nodewuschi, un par kurru mantahm konkur-
spreessta, aizinati, lihds 16tu Juhli mehnescha deenu
f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktes.

Kulschas pagasta teefa tanni 5tâ Juhni 1829.
+++ Gailiht Anfs, pagasta wezzakais.
(Nr. 20.) E. Lechner, pagasta teefas fribheris.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: Regierungs-Assessor Diederichs, für den Censor.

No. 437.